

Peter Vermeersch: *The Romani movement: minority politics & ethnic mobilization in contemporary Central Europe*, New York, Oxford: Berghahn Books, 2006, 261 str.

To je druga knjiga, ki je izšla lani poleti prav tako pri založbi Berghahn Books in se prav tako ukvarja z romsko problematiko.

Po propadu komunizma in procesu nastajanja novih držav v centralni Evropi od 1990 naprej je postala problematika mnogih manjšin bolj transparentna. V tem kontekstu Romi še posebej zbujejo pozornost. Razkropljeni, brez večjih materialnih dobrin in brez lastne države, ki bi ščitila njihove interese, so pogosto trpeli splošno izključevanje in institucionalizirano diskriminacijo. Brez svojih političnih predstavnikov in ob pomanjkanju podpore večinskega prebivalstva so v tranzicijskih državah postali največji "luzerji".

Knjiga osvetljuje eno največjih kršitev človekovih pravic: nezavidljiv položaj Romov v vzhodni in centralni Evropi. Vendar nam za razliko od drugih podobnih knjig avtor prikaže aktivnosti romskih aktivistov za izboljšanje situacije. Raziskal je nedavne poskuse Romov in njihovih simpatizerjev, da bi ustanovili politično gibanje v centralni Evropi, ki bi vplivalo na domačo in mednarodno politiko. Na podlagi neposrednega opazovanja in številnih intervjujev z aktivisti in politiki je avtor analiziral povezave med nastajajočimi državnimi politikami do Romov in nedavno romsko mobilizacijo. Da bi bolje razumeli dinamiko romskega gibanja, je avtor raziskal in predstavil tudi številne teorije o socialnih gibanjih in kolektivnih akcijah.

Žal uvršča v centralno Evropo le Češko, Slovaško in Madžarsko, tako o Sloveniji ni podatkov; ki pa bi bili zanimivi, tako za domačo kot tudi tujo javnost. Avtor nam razloži, da so bili rezultati delovanja romskih aktivistov v omenjenih deželah zelo različni; v glavnem pa so pomagali pri medijskem ozaveščanju o diskriminatornih vladnih politikah in vedenju večinskega prebivalstva. Opozarja pa tudi na neuspeh Romov, da bi se združili preko meja posameznih držav v enotno skupino ali da bi razvili neko novo skupno identiteto. Dalje izpostavi zapletenost različnih tradicij, jezikov in načinov življenja in osvetli politične aspekte romske identitete. Prikaže nam kompleksno situacijo, obremenjeno s težko zgodovino in mučno sedanostjo.

Peter Vermeersch je doktoriral na Univerzi v Leuvenu v Belgiji, kjer poučuje vzhodnoevropske politike. Je avtor številnih člankov o manjšinskih politikah in etničnih mobilizacijah v centralni Evropi.

Založba Berghahn Books, s sedežema v Oxfordu in New Yorku, ki je izdala recenzirani knjigi in izdaja družboslovne knjige z mnogimi kvalitetnimi prevodi, omogoča dialog med evropskimi in ameriškimi znanstveniki. Glavna področja izdajanja zajemajo: antropologijo, kulturne in judovske študije, zgodovino, politiko in ekonomijo, mednarodne odnose, sociologijo in študije migracij. Med založbami izstopa po svoji kvaliteti.

Ralf Čeplak Mencin